

**ВИЯВЛЕННЯ ТА ПРОФІЛАКТИКА ГЕЛЬМІНТНИХ ІНВАЗІЙ У ХВОРИХ
НА ЛІКАРСЬКУ ХВОРОБУ І ПОШИРЕНІ ДЕРМАТОЗИ**

Солошенко Е.М., Шевченко З.М., Ярмак Т.П., Гіржанова І.В.

ДУ «Інститут дерматології та венерології НАМНУ», Харків, Україна
elvirasolo@ukr.net

Вступ. Згідно даним ВООЗ 95% людей є носіями паразитів, в тому числі гельмінтів. Щорічно кожна друга людина на планеті заражається одним з трьох основних видів збудників гельмінтів: ентеробіоз (1.2 млрд чол.); анкилостомоз (900 млн.); трихоцефалез (до 700 млн.).

Мета дослідження. Виявлення антитіл до збудників гельмінтних інвазій у хворих на лікарську хворобу (ЛХ) і поширені дерматози (екзема, кропив'янка, алергічний дерматит, вугрова хвороба).

Матеріали та методи. Під наглядом перебувало 83 хворих на ЛХ і поширені дерматози у віці від 3 до 75 лет. Контрольну групу становили 39 практично здорових осіб. Антитіла до антигенів гельмінтів опісторхісів, ехінококів, токсокар, трихінел визначали за допомогою «Гельмінти-АТ-МБА» ТОВ «Медбіоальянс», Україна; антитіла до аскарид - «Vitrotest Anti-Ascaris lumbricoides» ТОВ «ІВК» Рамінтек», Україна; антитіла до лямблій - «Vitrotest Anti-Lambliia Giardia» ТОВ «ІВК» Рамінтек», Україна.

Отримані результати. Антитіла до паразитарного комплексу виявлені у 59 із 83 (65.0%) хворих, при цьому до: аскарид - у 24 хворих (28.9%); лямблій - у 11 хворих (13.25%); токсокар і ехінококів по 8 хворих (9.6%); опісторхісів - у 6 хворих (7.2%); трихінел - у 2 хворих (2.4%). До 1 гельмінту антитіла зареєстровані у 42 (50,6%) хворих, до 2 і більше гельмінтів - у 7 (8.4%) хворих. Найчастіше антитіла до гельмінтів виявляли у: хворих на ЛХ - 14 (16.9%); кропив'янку - 11 (13.3%); вугреву хворобу - 10 (12.0%); алергічний дерматит - 10 (12,0%); екзему - 9 (10.8%).

Висновки. У 65% обстежених (серед яких 16,9% складають хворі на ЛХ і 48,1% - на поширені дерматози) виявлені антитіла до паразитарного комплексу. Всіх хворих на ЛХ і поширені дерматози для профілактики гельмінтозів доцільно обстежити методом ІФА за допомогою специфічних тест-систем. При позитивних результатах ІФА показана консультація хворих у паразитолога. Рекомендується дотримання особистої гігієни (миття рук перед їжею; миття овочів, фруктів і ягід; термічна обробка їжі, особливо сирової риби і м'яса; вживання тільки кип'яченої води; захист продуктів харчування від комах).

**ВПЛИВ ВИСОКОЖИРОВОЇ ДІЄТИ НА ВМІСТ ЛІПІДІВ
У СИРОВАТЦІ 3-МІСЯЧНИХ ЩУРІВ**

Стороженко Г.В.

Національний фармацевтичний університет, м Харків, Україна
galyna.storozhenko@gmail.com

Вступ. Відомо, що високо жирова дієта в поєднанні з гіподинамією призводить до збільшення маси жирової тканини. Показано, що дієта з додаванням яловичого жиру викликає значне збільшення обсягу і кількості адипоцитів у мишей різного віку. Відомо, що жирні кислоти, що надходять в організм з дієтою, можуть включатися в мембранні ліпіди і впливати на структурні і функціональні властивості мембран. Показано, що надмірне споживання

тваринних жирів, що містять насичені жирні кислоти, призводить до структурних змін фосфоліпідів мембран клітин, посилення процесів перекисного окислення ліпідів і різних патологій, таких як діабет, ожиріння і серцево - судинні захворювання.

Мета дослідження. Метою цієї роботи було вивчення впливу насичених жирних кислот дієти на вміст ліпідів у сироватці 3-місячних щурів.

Матеріали та методи. Дослідження виконані на 3-х місячних білих щурах-самцях. Контрольна група тварин містилася на стандартному раціоні віварію. Енергетична цінність стандартного раціону складає 146,52 - ккал, з них білки-18,132, жири-10,395, вуглеводи-118,360 ккал. Енергетична цінність раціону експериментальних тварин становила 219,78 ккал, з них білки-18,132, жири-83,29, вуглеводи-118,360 ккал. Збільшення енергетичної цінності досягалося шляхом збагачення ліпідного компонента дієти «насиченими» ліпідами. Для цього протягом 6 тижнів тварини експериментальної групи, отримували яловичий жир, на додаток до стандартного раціону віварію. Таким чином, вміст жирів в раціоні експериментальної групи перевищував такий в раціоні контрольних щурів на 50%.

Отримані результати. У нашому експерименті встановлено, що у 3-місячних щурів, яких утримували на висококалорійній дієті, маса тіла збільшилася в порівнянні з інтактним контролем. Так, вага щурів у контрольній групі становила в середньому $239,00 \pm 10,87$ грам, тоді як щури, що отримували на додаток до стандартного раціону яловичий жир, важили в середньому $310,00 \pm 23,98$ грама, що на 30% вище середнього ваги контрольних тварин ($p < 0,05$). З огляду на, що маса вивчених органів, а саме - печінки, серця і мозку, які не змінювалася в порівнянні з контрольною групою тварин, можна припустити, що збільшення маси тіла експериментальних тварин відбувається за рахунок збільшення частки жирової тканини. В даний час вважається, що значне збільшення маси вісцеральної жирової тканини, як правило, поєднується з метаболічними порушеннями і характеризуються підвищенням концентрації жирних кислот у сироватці крові. Подібне збільшення вмісту фосфо- і нейтральних ліпідів в сироватці щурів, які отримували яловичий жир на додаток до стандартного раціону, може бути пов'язано з посиленням секреції ліпопротеїнів з клітин печінки до складу яких входять переважно триацилгліцероли, фосфоліпіди та диацилгліцероли. Вочевидь, вивільненню триацилгліцероли, фосфоліпіди та диацилгліцероли передувало посилення їх синтезу в клітинах у відповідь на зростання вмісту субстрату - пальмітинової кислоти. Відомо, що пальмітинова кислота є попередником в синтезі диацилгліцеролів, а подальше ацилювання цих ліпідів призводить до утворення триацилгліцеролів. Відсутність збільшення вмісту холестеролу в сироватці щурів, які отримували яловичий жир, на тлі значного збільшення триацилгліцеролів в цих умовах, може свідчити про утворення хіломікронів і ліпопротеїнів дуже низької щільності, що характеризуються, як правило, великим вмістом триацилгліцеролів і низьким рівнем холестеролу. В той же час, відомо що надлишковий вміст жирних кислот в раціоні призводить до накопичення продуктів їх метаболізму.

Висновки. Таким чином, підвищення вмісту диацилгліцеролів, триацилгліцеролів і вільних жирних кислот в сироватці крові щурів, які перебували на збагаченої насиченими жирами дієті, може призводити до накопичення ліпідів в нежирових тканинах і ліпотоксичності.